No 1893 — 1853.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00 franko door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT [illegible].

ZATURDAG, 16 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Julij.

De *verdrukkingswet*, getoetst blootelijk aan de letter van Grondwet en wet, levert de volgende uitkomst:

Artikel *een*. — Schending van de art. 164, 169 en 170 der Grondwet, als waarbij den kerkgenootschappen is toegekend het regt van organizatie, onafhankelijk van den staat, — buiten eenige kennisgeving aan de regering, buiten hare goedkeuring of medewerking waarin dan ook, en zonder verdere of andere verpligting dan de strafwet niet te overtreden, en te gehoorzamen aan de algemeene staatswetten; terwijl met opzigt tot de *Roomsch Katholieken*, welke hunne organizatie niet anders dan bij apostolische breven van den Paus ontvangen kunnen, dit art. 1 wederom invoert het *placet* of (zoo als art. 170 der Grondwet zulks noemt) de tusschenkomst der regering.

Artikel *twee*. — Schending van de art. 164, 165 en 169 der Grondwet, als dringende de Regering, door zich kennisneming aan te matigen van een zuiver godsdienstigen eed of van eene gelofte, in den heiligsten schuilhoek van 't geweten; terwijl dit art. 2 tastbaar gerigt is tegen een *enkel* kerkgenootschap, en bijzondere of *private* personen (hoedanig de godsdienstbedienaars zijn) wel gehouden zijn den Koning en de staatswetten te gehoorzamen, doch geenszins kunnen verpligt worden, hunne gehoorzaamheid met eede te *bezweren*.

Artikel *drie*. — Schending van art. 3 en 164 der Grondwet, van art. 9 der wetten van 14 Junij 1822 en 15 Mei 1829, mitsgaders van alle wettelijke verordeningen de vreemdelingen betreffende, als zijnde de vrijheid van de godsdienst te bedienen *geen* staatkundig of politiek, maar een louter *privaat* regt, hetwelk den vreemdeling, in het rijk toegelaten, evenzeer toekomt als hem toekomt de vrijheid van godsdienstbelijdenis; terwijl evenmin de Nederlander kan verstoken worden van zijn grondwettig regt, om zich ook een toegelaten vreemdeling als bedienaar zijner godsdienst te kiezen.

Artikelen *vier*, *vijf* en *zeven*. — Schending van het beginsel van *gelijkheid van allen voor de wet*, welk beginsel bij elke van de bepalingen der Grondwet wordt gehuldigd. Immers, om met de Grondwet te kunnen bestaanbaar wezen, behoorden die drie artikelen te zijn algemeen, — niet gerigt tegen eene *enkele* klasse van ingezetenen (de bedienaars der godsdienst), en alzoo minstens [illegible] titulaturen, gebezigde namen van provinciën [illegible] gemeenten, anders dan bij de wet vastgesteld, geen [illegible], rang of voorregt, of eenig gevolg op staatkundig of burgerlijk gebied. Zullende ook geen ander dan burgerlijk bij de wet erkend ambtgewaad op de openbare straat gedragen worden."

Met een woord, zullen die verordeningen, niet éénzijdig, en dus ongrondwettig zijn, zoo behooren niet minder onder haar bereik te vallen de benamingen van *koningen*, hoofdof hoplieden (b. v. van buks- of handboogschutterijen, [illegible], welke schelker klinken in een politiek oorden [illegible] die van *Bisschop* en *Prelaat*), van *Grootmeesters* [illegible] [illegible]ren, van *Broeders* [illegible] [illegible] zoo meenig genootschap [illegible] van zoo vele vereenigingen, of hoe die dignitarissen heeten mogen: — even als hare indeeling in of over provinciën of gemeenten, in *departementen* (als die der maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*), in afdeelingen, bepaalde deelen van 's rijks grondgebied omvattende, en wat daarvan verder zij; — en niet minder het plegtgewaad dier koningen, hoofdlieden, grootmeesteren en andere waardigheidsbekleeders. Zonder dat, schenden opgenoemde artikelen 4, 5 en 7 de gelijkheid voor de wet.

Artikel *zes*, *eerste* paragraaf. — Schending van art. 164 en van het grondbeginsel, hetwelk aan geheel het zesde hoofdstuk der Grondwet ten grondslag ligt, als werpende de regering, door aan zich te trekken de goedkeuring voor godsdienstbedienaren, te vestigen zetels en standplaatsen, zich op tot beheerscheres der godsdienst, van wier vrije belijdenis, onder zulke inmenging van den staat, geen zweem meer overig blijft, en geen redelijk wezen zich meer eenig denkbeeld vormen kan.

Tweede paragraaf. — Schending van de art. 115—117 der Grondwet, boven en behalve de bereids onder paragraaf 1 aangehaalde artikelen; schending van art. 4 der wetten van 14 Junij 1822 en 15 Mei 1829; schending van 't natuurregt, van 't Romeinsch regt, van het door alle beschaafde volken aangenomen regt, ja van 't hedendaagsch *Turksch* regt: als wordende aan eene wet, welke de Grondwet met voeten treedt, nog terugwerkende kracht gegeven, en de wettelijkst verkregen regten met eene pennestreek vernietigd.

Artikel *acht*. — Schending van art. 167 der Grondwet, als wordende door deze grondwettige bepaling de openbare godsdienstoefening vrijlijk toegelaten binnen gebouwen en besloten plaatsen, met uitsluiting van alle *preventieve* maatregelen.

Artikel *negen*. — Schending van de grondwettig in dit rijk kracht van wet hebbende vorstelijke Besluiten van 16 Maart 1809, 24 Januarij 1815, 12 Januarij 1844, en van de bepalingen zoo der Grondwet als der burgerlijke wetten bij paragraaf 2 van art. 6 aangehaald: als wordende door dit art. 9 een regtstoestand vernietigd, van voor 44 jaren op 't stuk van kerkelijk klokluiden bestaande, en al de daaronder verkregen regten, als hadden die geen aanzijn, voorbijgegaan.

Omtrent den 2 paragraaf zij eenvoudig aangemerkt, dat men hier met evenveel welvoegelijkheid had kunnen inlasschen de verpligting der eigenaren, hunne honden te muilbanden, als de zon in *Leo* gaat.

Artikel *tien* tot en met *vijftien*. — Schending van art. 146 der Grondwet, als waarbij geene *geprivilegieerde*, ook geene *exceptioneele* regtspleging toegelaten wordt, dan alleen ten aanzien van het krijgsvolk, de schutterijen en in materie van belastingen.

Artikel *zestien*. — Schending van art. 169 der Grondwet, van die en van de wettelijke verordeningen onder art. 6 aangevoerd, als zijnde de kerkgenootschappen gehoorzaamheid verschuldigd aan de wetten *van den Staat* en NIET aan eene *Fransche* wet, — *niet* aan de wet van den 18 Germinal Xden jaars; — welke wet hier te lande nooit is exekutoir noch geëxekuteerd geweest; terwijl zij ook in dat geval, wes *neen*, ten overvloede zou zijn ingetrokken bij de wet van 13 Februarij 1813, als staatswet afkondigende het daarmede lijnregt strijdige konkordaat van *Fontainebleau* (1) van 25 Januarij bevorens, zooals dit uitgemaakt is bij het koninklijk Besluit van 10 Mei 1816, waarbij beslist wordt, dat bedoelde wet in de *Noordelijke* provinciën des rijks van geene toepassing is. Hare afschaffing dan ook heden ten dage, als van iets wat geen het geringste gezag heeft, is ongerijmd niet alleen, maar ook ongrondwettig, als louter kunnende strekken om uit die, hoezeer dan ook bespottelijke afschaffing, wederregtelijk voor het *verledene* verpligtingen af te leiden.

Slotsom. Het al te beruchte wetsontwerp schendt al de bepalingen onzer Grondwet op het stuk van godsdienst. Het schendt staats- en burgerlijke wetten; het schendt de eerste en grondigste beginselen in materie van wetgeving; het schendt de regten van Nederlander en vreemdeling; het [illegible] de heiligst verkregen regten [illegible] welke den Nederlander boven alles dierbaar zijn; het trapt grondregelen met den voet, die thans ook aan gene zijde der Dardanellen niet meer miskend worden....

Gij dan, Staten Generaal van Nederland! Gij die krachtens art 83 derzelfde Grondwet, welke dit ontwerp in elk zijner bepalingen schendt, haar GETROUWHEID zweert, ziet toe!

---

(1) De heer van Hall is een zonderlinge *logicus*.

Napoleon voegt bij het konkordaat van het jaar 1801 de zoogenaamde *articles organiques*, waarover de Paus niet gekend was, en kondigt die met het konkordaat in Frankrijk af, bij de wet van Germinal. — De Paus reklameert tegen die artikelen. *Peu importe*, zegt de heer van Hall, ze zijn *wet*.

Napoleon kondigt bij de wet van 13 Februarij 1813 *ook hier te lande* het konkordaat van Fontainebleau af — De Paus reklameert, als zijnde Z. H. dit verdrag afgedwongen. Wie verwacht nu niet dat de heer van Hall, konsequent met zich zelven, herhalen zal: *peu importe?* Neen: *cette fois-ci*, zegt Z. Exc. de interimaire minister der R K., *ah! cette fois-ci*, admitteer ik den H. Vader als reklamant, en ik schrap de wet uit het bulletin, — omdat het in mijne kraam te pas komt. — Dat heet twee maten en gewigten er op na houden!

De *Echo Universel* knoopt de volgende beschouwingen aan het artikel van de *Grondwet*, reeds in ons Nommer van gisteren medegedeeld:

»De *Grondwet* toont vervolgens aan dat de strekking der wetsvoordragt geheel valt in het systeem der Groenianen, die eens meester geworden van het gezag of de magt om een parlementairen invloed op den gang der zaken te kunnen uitoefenen, niet in gebreke zullen blijven systematisch van den Evangelischen predikstoel al die predikanten te weren, wier godsdienstige leerstellingen niet overeenstemmen met de meeningen der Dordtsche vaderen. Het raadselachtige zwijgen van het orgaan der Groeniaansche partij wordt op deze wijze ontraadseld.

»Hoewel dat orgaan nog geen dagorde heeft uitgevaardigd voor of tegen het wetsontwerp, is het echter vrij zeker dat de wet van den heer van Hall in 't geheim zijn goedkeuring wegdraagt. Vooral het eerste artikel: »de godsdienstige gezindheden zijn volkomen vrij ..... mits Wij het willen" heeft te veel overeenkomst met de gewone deklamatien van den grooten protest der orthodoxe school, om niet in den smaak te vallen der broederen en der vrienden.

Hoe! een zoodanige wet in de handen van den heer Groen van Prinsterer, nadat hij ten gevolge eener tweede ontbinding der Kamer prezident is geworden van den ministerraad! Hoe treffend zal ze beantwoorden aan de eigenaardigheden, aan het wezen der partij, die geen staatskerk wil op het papier, maar in de werkelijkheid. Hoe gemakkelijk zal het niet zijn met zulk eene wet gewapend, eene leugenachtige parade te maken met de godsdienstvrijheid en de verdraagzaamheid vergelijkenderwijze, en tegelijkertijd onderhands het despotismus uit te oefenen, historisch Groen en versch.

»In de verwachting, van eenmaal haar doel te zullen bereiken, heeft de groeniaansche partij er zich vooral op toegelegd, om den zin der woorden onzer taal te vervalschen, en om altijd te spelen met onbepaalde, niets beslissende en altijd voor tweederlei uitlegging vatbare volzinnen. Zoodra de natie gewend zal wezen aan de revolutionnaire welsprekendheid, zal het des te ligter vallen haar te bewijzen, dat het op den vollen dag donkere nacht is.

»Men zegt wel dat de Groeniaansche partij voor de godsdienstvrijheid gestreden heeft, en dat zij zonder haar verleden te ontkennen, bezwaarlijk een tegenovergestelde houding zou kunnen aannemen. 't Is waar, die partij heeft de weldaden der vrijheid ingeroepen, zoolang ze nog zwak en verdrukt was, en op dit oogenblik zou ze een ongunstigen indruk maken, zoo ze om banden en belemmeringen vroeg voor anderen, terzelfder tijd, dat ze voor haar eigen er zich tegen verzette. Maar in den staat van verdrukking is die partij tot vrijheid gekomen; door hare onvermoeide werkzaamheid, door de onbegrijpelijk sluwe aanwending harer middelen en door de keus harer onzerlijke wapenen, heeft zij hare magt betrekkelijk weten uit te breiden, en van alle fraktien welke op dit oogenblik zich vertoonen, heeft de zich noemende antirevolutionnaire fraktie de meeste kansen voor zich, om te heerschen, zoo niet te onderdrukken. De jongste agitatie vooral is dier fraktie gunstig geweest. De goede uitslag heeft haar taktiek gewijzigd. Het is nu niet meer noodig om op de daken de godsdienstvrijheid uit te bazuinen, integendeel, voor de groeniaansche partij is het thans de vraag of het niet goed zou wezen die vrijheid door wettige bepalingen van tweederlei zin te fnuiken, ten einde een begin te maken met het ten uitvoer leggen van hetgeen men nog maar altijd in theorie heeft voorgezongen. De overgang zou wel een weinig in het oog loopend wezen, maar er is geen ander middel om tot de verwezenlijking te komen van eenige harer denkbeelden, sedert lang met zooveel hardnekkigheid gekoesterd. En die verwezenlijking begint heden tot de mogelijkheden te behooren.

Om een tiental stemmen te winnen, zou het ministerie men weet niet wat koncessien geven, en [illegible]

die redenen dat zich het stilzwijgen laat verklaren, of liever de kuiperij eener faktie, die altijd voorgewend heeft aan het hoofd te staan, waar het den strijd gold voor de zedelijke belangen der natie.

Evenwel de Groeniaansche partij kan zich wel eens vergissen en wat te veel op hare krachten steunen, ten minste in de tegenwoordige omstandigheden. Hetzij zij al dan niet zich verklare voor het wetsontwerp 'twelk zij in schijn, zonder er voor uit te durven komen, genegen is, het is toch niet waarschijnlijk dat de meerderheid der Tweede Kamer het zal aannemen. Maar al nam zij het ook aan, en al bevestigde ook de Eerste Kamer, 't geen nog minder waarschijnlijk is, die aanneming, dan zou het gouvernement nog niet bij magte zijn haar uit te voeren en de Groeniaansche partij het loon harer medewerking uit te keeren. Het ministerie zou alsdan 16 artikelen op het papier hebben, welke het bij de organieke artikelen der wet van Germinal zou kunnen leggen, om ze gezamentlijk te begraven. Er zou nooit een bewind gevonden worden om ze rustig uit te voeren, en zonder een tijd in het leven te roepen van hatelijke vervolging, en zonder de gemoederen te verbitteren en de godsdienstkrijg met onafscheidelijke gezellinnen los te laten over een land, welks eenige kracht bestaat in de eendragt, maar dat door verdeeldheid zijn ondergang onvermijdelijk te gemoet snelt.

Er is zeker niemand die den tooneelspeler zal aanzien voor een vorst, of hem als zoodanig eerbiedigen wil of vreezen, omdat hij met koninklijke gewaden zich tooit, een koninklijke houding aanneemt, en koninklijke handelingen verrigt overeenkomstig zijn rol. Waarom zou men dan menschen, die niet op het tooneel, maar in het werkelijk leven zich versteken in een karakter, en met meer of minder goed gevolg een rol spelen, een gewigt toekennen 't welk zij wezentlijk niet bezitten? De Jansenisten Bisschoppen, b. v. treden op in de waardigheid van Roomsch-Katholieke Bisschoppen, ze hebben er zich al de attributen van toegeëigend, ze spreken en handelen als echte Kerkvoogden, doch met dit enkele onderscheid slechts, dat het éene noodige, 't welk ze in waarheid tot Bisschoppen der H. Roomsche Kerk zou maken, ontbreekt. Die menschen spelen dus een rol, meer niet. De grofste onkunde alleen (gelijk die zich thans weder openbaart in onderscheidene protestantsche maandschrift-artikelen) kan zich voor die zoogenaamde katholieke Bisschoppen nederbuigen; en de faktiedrift kan zich aan die figuren ter bereiking harer droevige oogmerken vastklemmen: de aard van hun bestaan en het wezen van hun bisschoppelijk karakter wordt er niet door veranderd, en blijft gelijk het altijd geweest is — valsch.

Het te voorschijn komen der jansenisten Bisschoppen te midden der protestantsche April-opschudding, als uit den afgrond der door storm beroerde wateren de zeegedrochten; het deel dat zij genomen hebben in de beruchte adressen-spekulatie en de bescherming die zij vinden bij de verdachte hoofdmannen der agitatie, dit alles bewijst reeds zonneklaar, wat soort van lieden die vermeende katholieke Bisschoppen eigenlijk zijn en op wat bodem zij staan.

Gesteld eens dat de Jansenist, die den moed heeft nog na de herstelling der hierarchie door het Opperhoofd der Kerk, zich te blijven noemen, »Aartsbisschop van Utrecht," werkelijk de wettige opvolger was en in onafgebroken linie van den H. Willibrordus, zou dan de opgeruide protestantsche fraktie, vergaderende in de klub *Koning en Vaderland*, bij monde van een baron van Lijnden, dien Jansenist en zijn kuddeke met gejuich hebben binnengehaald in haar kamp, als een soort van dierbare medechristenen ook al verdrukt om des gewetens wille? Immers een Roomsch-Katholiek Bisschop is de profeteerende (1), adresseerende en het evangelie filtreerende Protestanten van April, een gruwel; zij vreezen en vlieden hem, gelijk de Vader der leugenen het kruis vreest en vliedt, omdat ze, hoe ook verward in hunne geloofstwisten en hoe ook rondgeslingerd in die grenzelooze verwarring, toch nog altijd gedreven door een zeker instinkt, een onuitsprekelijken en onverklaarbaren angst [illegible] tegenover de goddelijke orde der hierarchie, die [illegible] en onweerstaanbaar in hare werking moeten [illegible] daarom sidderend ontwijken en lasteren. Maar [illegible]senisten Bisschop begroeten ze zonder vrees [illegible] medeprotesteerend vriend, ondanks zijn titel en [illegible] aanspraak, wijl ze zeer goed weten dat zulk een soort van Bisschop, als zijne hooge waardigheid niet ontleende »van de gratie Gods en

---

(1) In het pamflet, getiteld: *Roomsch-Katholicismus*, wordt het Protestantismus met aandrang gebeden om zich voortaan [illegible] ijver toe te leggen op het *profeteeren*, als zijnde dit het [illegible] middel, om tegenover het Katholicismus op de been [illegible]. De schrijver tracht zijne geloofsgenooten [illegible] begrijpen, dat het *profeteeren* een der hoofdeigenschappen [illegible] van een echt Protestant, en hij laat het niet onduidelijk doorschemeren, dat hij en zijne vrienden „dezerzijds," die de echte Protestanten alleen nog maar vertegenwoordigen, dagelijks een doorluchtig voorbeeld geven, hoe er *geprofeteerd* moet worden.

den Heiligen Apostolischen Stoel" (twee verschillen die noodwendig moeten zamengaan en ook nooit met elkander in strijd komen) geen gezag hoegenaamd heeft, en dat dus de kromstaf dien hij voert, en de bisschoppelijke kleeding waarin hij zich uitdoscht, hem als speelgoed gelaten kunnen worden, daar die dingen hem evenmin eenige magt van katholieke jurisdiktie bijzetten, als ze het den huisknecht doen, die op Sint Nikolaas avond zich als bisschop heeft verkleed.

Het verzet — dus jubelen de anti-revolutionnairen »christenen, die de anti-revolutionnaire *Boekzaal* maandelijks volschrijven — »het verzet der oud-Roomsche »Nederlandsche geestelijkheid is een strijd in het belang »van gemeentelijke en kerkelijke vrijheid tegen de zamen»trekking van alle kerkelijk gezag onder den Pauselijken »Stoel, eene ontkenning van het ultra-montaansche be»ginsel: »De Paus is de Kerk".

Van daar dan ook die hartstogtelijke vreugdegalmen, dat toebrengen der hartelijkste genegenheid van den staat, »met kroesen en met kannen", in het kamp der vijanden van den Heiligen Stoel, bij het onstuimig naderen der ongehoorzaamste kinderen van dienzelfden H. Stoel; van daar die schijnbaar gedrochtelijke, maar van nabij bezien zoo natuurlijke omhelzing van den valschen Roomschen mijter en den kalvinistischen driekant op den schuddenden bodem des opstands; waar de magten der duisternis zamenspannen tegen God en zijn Gezalfde, onder het wederkeerig geschrei van: »de Paus is de Kerk niet"!

»Voorwaar — ook dit verzekert de *Boekzaal* — het »bestaan van de aartsbisschoppelijke klerezij (2) van »Utrecht is een belangrijk verschijnsel; hare geschiedenis »is met die van den Nederlandschen staat naauw ver»bonden."

Met die gulle bekentenis is het raadsel in eens verklaard van de betrekking die de April-mannen, vertegenwoordigende den Nederlandschen staat, d. i. den staat gedacht, en gekonstrueerd naar den protestantsch-vaderlandschen Aprilzin — gevoelen voor de scheurmakers van den Roomschen Stoel, »op merkwaardige en aandoenlijke wijze verbonden aan de lotgevallen der Jezuiten-orde," gelijk het eenige *Boekzaal*-regelen hooger luidt.

Wij twijfelen er geen oogenblik aan, of er is een naauw verband tusschen de Jansenisten-historie en die van den Nederlandschen staat, opgevat volgens de *Boekzaal*. Wat prins Willem de Zwijger op politiek terrein is geweest, dat zijn de Jansenisten op godsdienstig gebied.

De eerste gaf voor, zich aan het hoofd van den Nederlandschen opstand te plaatsen, [illegible] daan en ambtenaar des Konings van Spanje hier te lande, dien opstand in zijnen naam te regelen en te leiden, ten einde de provincien, die zich aan zijn gezag wilden onttrekken, door middel van dat gezag, zich zelven in handen te spelen. De groote en schrandere Prins vermeende, dat hij de belangen zijns Souvereins niet beter kon behartigen, dan door over zijn goed, wat hij er ook op tegen mogt hebben, in zijn eigen naam te beschikken.

De Jansenisten gaan even zoo te werk. Zij betuigen onder eeden en met tranen, dat zij de oudste en getrouwste zonen zijn der Katholieke Kerk in Nederland; dat ze van oudsher gewaakt hebben voor het heil der Hollandsche Katholieken en voor het geestelijk gezag van den Paus in deze gewesten, en zulks tot op dit oogenblik doen en het ook maar alleen kunnen doen, juist daarom, wijl ze van den beginne af en in alles tegen die Kerk en den Paus in opstand zijnde, beter in staat zijn om de leer en het gezag van het Katholicismus te handhaven, dan het ooit zou kunnen gedaan worden door de Kerk van Rome en haren Paus, die ze overigens zeer hoog achten en beminnen, mits beide hun wezen prijs geven en hun gezag niet laten gelden.

Het is dus zeer goed gezegd van de *Boekzaal*, dat er tusschen *haar* Nederlandschen staat en het Jansenismus een zeer naauwe bloedverwantschap bestaat. Doch even gelijk men om de geboorte van dien sints twee eeuwen ondergeschoven Nederlandschen staat te wettigen, zijn toevlugt heeft moeten nemen tot een reeks van behendig nagemaakte dokumenten, en kunstig verdichte, met oud-Testamentische tinten gekleurde fabelen, die men nog altijd »de vaderlandsche historie" noemt, zoo hebben ook de Jansenisten van hun kant dit voorbeeld getrouw nagebootst, en een reeks verzonnen van historische feiten, die zij als de onvervalschte geschiedenis van hun oorsprong en bestaan, en hunner *aandoenlijke* worsteling met de Jezuiten orde, zoo zonder erg of list in de wereld hebben gezonden.

Men meene echter niet, dat de historie die de Jansenisten hebben verzonnen en nog dagelijks rondventen, eenige waarde zou hebben of eenige moeijelijkheid oplevert om er de onwaarheid van aan te toonen. Een ieder die zich daarvan wil overtuigen behoeft slechts de uit weinige bladzijden bestaande brochure in handen te nemen, bij den uitgever van ons blad onlangs in het licht verschenen, en getiteld: »Inlichtingen en opmerkingen over het adres der oud-bisschoppelijke klerezij aan Z. M. den Koning enz. enz. door een R. C. Pastoor."

Wij willen in een volgend artikel op dit merkwaardig geschrift meer bepaald het oog vestigen.

---

(2) Onder deze benaming wandelt de jansenisten faktie bij ons te lande rond, als met een valsche paspoort.

Het volgend adres cirkuleert in de omstreken van Breda van dorp tot dorp:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

»Ofschoon met leedwezen gebruik makende van het regt, hun bij de Grondwet verleend, wenden de ondergeteekenden, allen belijders der Roomsch-Katholieke godsdienst, zich tot de hoogste vertegenwoordiging des lands, daar zij zich bedreigd zien in het genot der vrijheid, die hun op aarde het dierbaarste is, waarvoor zij alles veil hebben, en die door de Grondwet hun zoo duidelijk is gewaarborgd.

»Het zal niet noodig zijn hier bij te voegen, Mijne Heeren, dat wij doelen op het wetsontwerp *regelende het toezigt der onderscheidene kerkgenootschappen*, dezer dogen uwer overweging aangeboden, waarvan (de artikelen 4, 5 en 7 slechts uitgenomen) niet éene bepaling met de uitoefening hunner godsdienst bestaanbaar is, gelijk ieder die onzijdig oordeelt, bij de eerste lezing overtuigend zal zien.

»Alhoewel, sedert geruimen tijd, op eene beleedigende wijze in hunne godsdienstige gevoelens gekrenkt, hebben de Katholieken gezwegen: doch nu van regeringswege, tegen herhaalde en plegtige verzekering van het tegendeel aan, een wetsvoorstel wordt voorgedragen, hetwelk de godsdienstvrijheid der Katholieken jammerlijk schendt en te niet doet, kunnen wij het stilzwijgen niet langer bewaren, bij de innige overtuiging, dat thans zwijgen lafhartig en misdadig zoude zijn.

»U, Mijne Heeren, kan het niet onbekend zijn, welken prijs de Katholieken hechten aan de vrije uitoefening hunner godsdienst; en desniettegenstande moeten zij een wetsontwerp zien voordragen, dat die vrijheid aan banden legt, ten spijt der Grondwet, welke geene vrijheid duidelijker dan die verkondigd heeft.

»Wij vertrouwen, dat dit genoeg zal zijn, om de Vergadering der Staten-Generaal te bewegen, voorom-schreven wetsontwerp te verwerpen, en hierom durven wij, ondergeteekenden, bewust zijnde dat Gij, Mijne Heeren, als de bewaarders en handhavers onzer vrijheden, niets anders dan regt voor allen en onschendbaarheid der Grondwet beoogt, met het volste vertrouwen tot U naderen en dringend te verzoeken, om aan [illegible] niet te verleenen.

»Hetwelk doende."

11 Julij 1853.

Men schrijft ons uit Arnhem.

Heden 14 Julij, is van hier afgezonden naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres als in *de Tijd* is medegedeeld. Het is voorzien met 640 handteekeningen. De spoed, dien de omstandigheden vorderen, liet niet toe, het stuk langer ter teekening te laten liggen; anders waren er nog vele handteekeningen bij gekomen. Intusschen is het een [illegible] verschijnsel, dat de jongste beweging tegen [illegible] uitwerksel heeft gehad, vermeerdering van belangstelling onder de Katholieken in de zaken, die hun geloof betreffen, eene belangstelling, die nieuw leven onder hen opwekt en sluimerende krachten ontwikkelt.

Men schrijft ons uit Lent, bij Nijmegen, den 13 Julij:

»Deze dag is voor de Kath. Gemeente voor immer merkwaardig. Ons nieuw, maar nederig Kerkgebouw door guirlandes en bloemen op het sierlijkst uitgedost, had de eer van Zijne Doorl. Hoogwaardigheid, Onzen Aartsbisschop te ontvangen. — De eerste plegtige handeling van Utrechts Aartsbisschop, de bediening des H. Vormsels in zijn diocees, vond plaats te Lent, dat gelijk voor ruim elf eeuwen de Betuw- Elst en omstreken — het erf van den H. Willebrordus, zoo bijzonder door Utrechts eersten Aartsbisschop verzorgd werd, alwaar Hij zelf menigwerf bij den beste zijner vrienden, den H. Werenfridus, vertoefde, — zoo viel bij eene nieuwe volgreeks op Utrechts zetel aan de Betuwe weer de eer ten deel, van het eerst den beminden Opperherder zegenend en 's Heeren genade afsmeekend te mogen ontvangen.

»Z. D. Hw. had uitdrukkelijk voorgeschreven, dat buiten het Kerkgebouw niet de minste plegtigheid mogt plaats vinden. Niemand moest door uiterlijk vertoon geërgerd worden; 't doel is alleen in de geestelijke behoeften van de huisgenooten des geloofs te voorzien. Z. D. Hw. sprak heden voor het eerst tot zijne nieuwe Dioecesanen, — en die woorden waren woorden van *liefde*, van *verdraagzaamheid*. — Mogten allen, die op den naam van Bisschop reeds eene kille huivering gevoelen, 's mans hartetaal hebben aangehoord! hoevele vooroordeelen zouden dan verdwijnen!

»Morgen zet Z. D. Hw., vergezeld van den deken van Arnhem, den Weleerw. Heer T. Brouwers, zijne reis voort, om in de andere gemeenten het H. Vormsel toe te dienen."

Men schrijft ons uit Noord-Holland:

»Ook in dat gedeelte van Noord-Holland, dat gewoonlijk Westvriesland wordt genoemd, en waar de Katholieken de helft der zeer welvarende plattelands bevolking uitmaken, is het nieuwe wetsontwerp, met een kreet van verontwaardiging ontvangen; waren zij vroeger bereid, om, naar een wetsontwerp van den minister van Hall, hun goud vrijwillig ten offer te brengen; thans willen zij dit niet met hunne godsdienstige vrijheid doen; en maken zich gereed om door een algemeen petitionnement hunne grieven, tegen dat vrijheidmoordend wetsontwerp, aan de Tweede Kamer bloot te leggen."

Wij vernemen heden, dat verzonden zijn aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal adressen (1), gelijkluidende met dat in ons Nommer 1889 medegedeeld of daarmede overeenstemmende, uit

Voorburg	met	78	naamteekeningen,
Diemen en Watergraafsmeer	»	40	»
Noordwijk	»	126	»
Edam (2)	»	8	»
Dockum	»	35	»
Stompwijk	»	64	»
Soeterwoude	»	67	»
Soetermeer	»	295	»
Herwen en Aerdt	»	28	»
Maasland	»	83	»
Soest	»	202	»
Middelburg	»	67	»
Druten	»	209	»
Batenburg	»	70	»
Afferden en Deest	»	100	»
Puiflijk	»	32	»
Bergharen	»	112	»
Horssen	»	85	»
Appeltern	»	53	»
's Hertogenbosch (3)	»	1103	»
Mijdrecht en Wilnis	»	116	»
Arnhem	»	640	»
Kethel	»	63	»
Gendringen	»	49	»
Zeddam	»	103	»
Rijsenburg	»	27	»
Westwoud	»	110	»
Hoogcarspel	»	102	»
Doesborg	»	127	»

Men schrijft ons uit Delft:

»Woensdag 13 dezer is er in de R. K. St. Josefskerk een treffend feest gevierd. Vijftig jaren was het geleden, sinds de algemeen geachte pastoor dier kerk, de Zeer Eerw. Heer, Petrus Wennekers, van de orde der Minderbroeders, zich door plegtige gelofte aan die Orde en aan de Kerk verbonden heeft. Dat zeldzaam voorregt kerkelijk te gedenken was het dringend verlangen van de zoo innig aan haren herder verkleefde gemeente; een verlangen waaraan de achtingswaardige grijsaard, die nog in het volle bezit is van zijne ligchamelijke en verstandelijke vermogens, geen weerstand bieden mogt.

»Reeds ten 9 ure waren er geen plaatsen meer te bekomen; zoo groot was de belangstelling van de gemeenteleden en andere geloofsgenooten van de meest verschillende geloofsbelijdenissen. Door de zorgen van heeren kerkmeesters was het geheele inwendige van het gebouw, maar vooral de altaren, de predikstoel en het orgel met groen en bloemen versierd, terwijl hier en daar eene toepasselijke tijdspreuk ([illegible]) aan het doel der feestviering herinnerde. Op en bij het altaar prijkten de zilveren kandelaren en het prachtig tapijt, geschenken door de gemeente gedaan aan de kerk ter vereering van den jubilarius, die ingevolge de regelen van zijne orde voor zich zelve geene geschenken aanvaarden mag. Ook zag men er de schoone bloemvazen, welke door de weesmeisjes vereerd worden.

»Ten half tien ure nam de plegtigheid een aanvang, door het binnenleiden van den grijsaard, wien een afzonderlijke met bloemen versierde zetel in het choor werd aangewezen.

»Na eenige voorafgaande gezangen door een veertigtal priesters, waaronder zeer vele leden der orde, aangeheven, volgde de Hoofdmis in muziek, waarbij het zoo gunstig bekende Zang- en Muzijkchoor *Deo Sacrum* in die kerk gevestigd, versterkt werd door eenige verdienstelijke liefhebbers, leden van andere muzijkkoren zoo van de St. Hypolyten-kerk alhier, als van naburige plaats. De mis in *C* van Beethoven werd met veel *aplomb* en juistheid uitgevoerd, onder de leiding van den gewonen muzijkdirekteur den heer T. Duffels. Na het Evangelie beklom de eerw. heer Optenkamp, pastoor te 's Gravenhage en lid van de orde der Minderbroeders, den predikstoel, en hield naar aanleiding van *Ps.* LXXXIII : 11 eene feestrede.

»Op deze rede, welke door zuivere taal en welsprekendheid uitmuntte, volgde de eigenlijke plegtigheid van het feest. De kroon des ouderdoms werd den jubilarius naar kerkelijk gebruik op het hoofd gezet door den Visitator Apostolicus der Orde, in tegenwoordigheid van de ordebroederen, onder het zingen van het schoone gezang: *ecce quam bonum, ecce quam jucundum, fratres habitare in unum.* Hoe schoon is het, waar broeders eendragtig te zamen leven.

»Daarna werd de muzijkmis voortgezet, en na afloop daarvan het bekende *Te Deum* van Romberg met kracht en geestdrift door het muzijkchoor uitgevoerd. Daarmede eindigde dit echt godsdienstig feest, hetwelk eene aangename en stichtende herinnering aan allen, die het bijwoonden, zal nalaten.

»De Hoogwaarde heer Bisschop van Haarlem heeft door zijne tegenwoordigheid een bewijs willen geven van de achting, welke Z. H. E. aan den feestvierende grijsaard toedraagt."

(1) In de zitting van Vrijdag 15 Julij zijn ingekomen 166 adressen tegen de monsterwet.

(2) Een eerste adres, alleen onderteekend door de Wees-, Arm- en Kerkbesturen.

(3) Eene eerste lijst.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich gedurende drie dagen bezig gehouden met het onderzoek van het wetsontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen.

Door de Prov. Staten van Gelderland is tot lid der Eerste Kamer herkozen H. W. baron van Aylva van Palland van Waardenburg en Neerijnen; en ter vervanging van den heer Mr. C. C. van Lidt de Jeude, gekozen de heer H. R. W. baron van Golstein van Oldenaller.

Door de Provinciale Staten van Zeeland is tot lid der Eerste Kamer herkozen Mr. C. van der Lek de Clercq, met 30 van de 33 stemmen.

Door de Prov. Staten van Overijssel is tot lid der Eerste Kamer herkozen Mr. W. H. Cost Jordens.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Julij. Het schijnt dat de Keizer, niet raadzaam achtende zich in de tegenwoordige tijdsomstandigheden ver van de hoofdstad te verwijderen, de voorgenomen reis naar eene zuidelijke badplaats zal uitstellen.

— De *Constitutionnel* bevat heden een artikel van den heer Granier de Cassagnac. Deze publicist onderwerpt de laatste Russische cirkulaire aan een onderzoek, en eindigt met te verklaren: »dat elk verstandig man (tegenover de volharding van den keizer van Rusland in zijne verklaringen, tenzij hij van zijne pretentiën terugkome), moet aannemen, dat de oorlog verklaard is."

— Bij besluit van den minister van openbaar onderwijs en eeredienst, is de keizerlijke raad voor het openbaar onderwijs tegen den 20 Julij bijeengeroepen; de zitting zal op 11 Augustus weder gesloten worden.

— De Keizer heeft gisteren eenige manoeuvres in het kamp van Satory gekommandeerd.

— Volgens een gerucht, zou weder eene andere zamenzwering tegen 's Keizers leven ontdekt zijn geworden. Een man moet in hechtenis genomen zijn, op het oogenblik dat hij eene pistool laadde, waarvan hij wilde gebruik maken om den Keizer te vermoorden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14 Julij. Het aantal schepen welke van den 1 Januarij tot den 1 Julij dezes jaars aan het tolkantoor van de Sond gedeklareerd werden, beliep, in weerwil dat de scheepvaart zeer laat begon, 6600, na genoeg gelijkstaande met het aantal vaartuigen, gedurende hetzelfde tijdsbestek van 1852. [illegible]

[illegible] spoorweg in Jutland is thans met 67 tegen 4 stemmen bepaald aangenomen.

BERLIJN, 13 Julij. Eergisteren was alhier het gerucht algemeen verspreid dat de heer von Manteuffel, de Pruissische prezident-minister, zijn ontslag uit die betrekking gevraagd had. »Wij meenen," zegt de ministeriele *Zeit* »te kunnen verklaren dat dit gerucht ongegrond is."

— Hetzelfde blad berigt dat de Koning en de Koningin van Beijeren nog acht of tien dagen te Berlijn zouden blijven, en dat waarschijnlijk ook de Koning van Wurtemberg eerstdaags te Berlijn aan het hof een bezoek zal brengen.

— Van de zittingen der tolkonferentie te Berlijn, wordt weinig bekend. Men verzekert dat van wege Pruissen eene vermindering van de tollen op ijzer en katoenen waren is voorgesteld, doch dat op de aanneming van die voorstellen weinig uitzigt bestaat; meer kans op aanneming zou het voorstel hebben tot vermindering van ingaande regten op granen en vee.

— De hoofdredakteur der *N. P. Zeitung* verklaart dezen avond, dat in aanmerking nemende de gesteldheid waarin de partijen en de pers zich bevinden, hij eershalve verpligt is, zich geheel aan de redaktie te moeten onttrekken, zoodra de zaken van het blad vereffend zullen zijn; de andere redakteurs zouden besloten hebben om te handelen in denzelfden zin. De heer Wagener belooft later nadere opheldering omtrent dit besluit te zullen geven. Voor het overige gelooft men niet dat het blad zal ophouden te verschijnen.

WEENEN, 13 Julij. Men berigt, dat Omer Pacha thans bezig is met het verkennen der Donau-linie. Zoodra de Turken Wallachije binnenrukken, zal er tusschen hen en de Russische troepen een demarkatielijn getrokken worden, waarna de onderhandelingen zullen worden hervat en eene vreedzame beslechting der Turksch-Russische quæstie wordt gemoet gezien.

— Het Oostenrijksche legerkorps, dat op de grenzen van Servie en Bosnie wordt zaamgetrokken, zal 50,000 man tellen. Het oogmerk met deze militaire beweging is enkel een maatregel van voorzorg.

ITALIE.

Volgens berigten uit Turijn van 12 dezer, worden de zittingen der Wetgevende Vergadering tot den 13den November geprorogeerd.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Julij. De *Moniteur* deelt de namen mede der soldaten, die den 7, 8 en 9 dezer door de warmte zijn bezweken; hun getal beloopt 19. De *Précurseur* wil echter weten dat er 26 gestorven zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Julij.

ONDERTROUWD (14 Julij): C. B. Cocx met H. J. Gelly.

GETROUWD (14 Julij): F. Seym met A. M. Seppen. W. C. Kloppenburg met G. M. Wieffering.

BEVALLEN (11 Julij): E. Schmand, geb. van Alfen, Z. — (13 Julij): J. E. Gompertz, geb. van den Broek, D.

OVERLEDEN (10 Julij). W. K. van der Mey, 11 w.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		14 JULIJ 4½ u. geb.	15 JULIJ 4 u.	geb.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pC.		63½	63[illegible]	63[illegible]
Dito Dito	3	76½	76 5/16	76[illegible]
Dito Dito	4	94⅝	94½	[illegible]
O. I. Leening 1844	4	94½	94⅝	94 11/16
Amortis. Syndic.	3½	94		
Handel-Maatschappij	4½			
Aand. Rijn-Spoorweg.		103¼		
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½			
Dito bij Rotsch. en Volksv.		52½		
FRANKRIJK, Obligatien	3			
SPANJE Nieuwe	1	22⅜	22[illegible]	
Dito	3	47[illegible]	47[illegible]	
Dito Binnenl. à 6/m		42⅛	42[illegible]	
Coup. Bewijzen.		5⅞	5⅞	
Amortisable Schuld		5 1/16		
PORTUGAL te Londen	5	39⅜	39½	
Dito Dito	4	36 11/16	36 11/16	36⅝
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	109	108⅞	
Dito Dito 1828 en 1829		108	108	
Cert. bij d°. 1831 en 1833		98		
Dito	4½	99½		
Dito bij *Hope*	4	93¾	93½	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		92¼		91[illegible]
Dito bij id. 5de Serie	4	92		
Cert. te Hamburg	5		[illegible]	
Inschrijving in Assignat.	6			
Cert. van dito		75[illegible]	[illegible]	
POLEN, Certificaten		[illegible]		
Dito Aand. à fl. 500		150[illegible]		
Dito met Lot. » 300				
AMERIKA, Bank-Actien		4 9/16		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81½	81 3/16	81 3/16
Dito 1847	2½	42⅛	42	
Dito 1851	2½	42	41⅞	42
Dito 1849	5	94¼	93 13/16	94
Ween. Bank bij *Goll en C°.*				
Dito	4			
Letter B	5	94⅛	93 15/16	94
Aand. met Loting fl. 500				
Nieuwe dito » 250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.			
BRAZILIE te Londen 1824	5			
Dito Leening 1843	5			
Dito £ 200				
PERU	5½	80¼		
MEXICO Nieuwe	5	26 5/16	26 5/16	
VENEZUELA à £ 100	3½			
GRENADA à £ 100	2	24¼		
Dito Uitgestelde		9⅛	9⅛	
ECUADOR à £ 100		4		

Mexico onbepaalde 26 7/16 [illegible]. Venezuela uitgestelde [illegible]

Bij tamelijk veel affaire in de voornaamste [illegible] Buitenl. effekten, was de markt over [illegible] vaster, zonder dat er noemenswaardige [illegible]

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt, Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56 5/16	Livorno	2/m.	*f* 39½
„	zigt	„ 56⅝	Napels	„	„ 81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ 1,86
„	½/m.	„ 56⅛	Weenen	6/w.	„ 31⅞
Madrid	3/m.	„ 245	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 245	Frankfort	„	„ 99¼
Seville	„	„ 242	Hamburg	2/m.	„ 35⅜
Bilbao	„	„ 243	„	zigt	„ 35 11/16
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„ 11,75
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,82½
Genua	2/m.	„ 46⅞	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 55⅝, 1840/1842 4½ pc. 97⅝, 1848 —; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Binnenl. 3 pc 42⅞; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84¼.

PARIJS, 14 Julij. Fransche 3 pc. 77,30, id. 4½ pc. 102,—; Bank-Aktien 2760,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 21⅛; Buiten. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 41½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½, Rusland 4½ pc. 98¾; Metall. 5 pc. 86½.

LONDEN, 14 Julij. Cons. kont. 97⅜ a —; op tijd 97⅜ a —; Braz. 99 a 100; 1829/39 — a —; 1852 98½ a 99½; Den. 3 pc. 83 a 85; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 5⅛ a 5⅜; Gren. 21½ a 22. Uitgest. 9⅛ a 9⅜; Mexiko Nieuwe 26⅝ a —; Peru 4½ pc N. 83 a 85; Uitgest. 58½ a 59½; Rusl. 1822 5 pc. 116½ a 117½; (N.) 4½ pc. 100 a 100½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 41 a 41½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22¼ a —; 3 pc. — a —; Coup. cert. 5¾ a 6; Passive — a —; Holl. 2½ pc. 63¾ a 64; id. 4 pc. 96½ a 96¾; Venez. 38½ a 39½; Uitg. 15½ a 16½; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 8¼ a 8¾; 1845 —.

WEENEN, 14 Julij. Met. 5 pc. 94; Bank-Aktien 1402; Wissel op Londen 10.48, Zilver 9⅞.

BERLIJN, 13 Julij. Schuldbr. 3½ pc. 92⅝; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Pools. 4 pc. 90¼; Loten fl. 500 92; Oost. Met. 5 pc. 86⅝; Amsterdam zigt 141⅞g id. 2/m. 141¼g

HAMBURG 13 Julij. Russ. Cert. 5 pc. 103; Oost. Met. 5 pc. 92½; Spanje 1—3 pc. 21⅜; Binnenl. 3 pc. 39½.

FRANKFORT, 14 Julij. Met. 5 pc. 85; A 5 pc. 85; 2½ pc 43¾; Bank-Aktien 1579; Darmst. Loten fl. 50 99¾; id. fl. 25 31½; Badensche Loten fl. 50, 70¼; id. fl. 35, 39⅞; Nassausche fl. 25 [illegible]; Holl. 2½ pc. 62⅞, id. 4 pc. 95; Sardinische 40¼, Wissel op Weenen 108⅞.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 26,92½	a —	Pruissische	*f* 34¾	a —
Napelsche	25,80	„ —	Spaansche	2,46½	„ —
Div. in £St.	11,75	„ —	Hamb. Russ.	36 5/16	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	37 1/16	„ —
Fransche	56½	„ —	„ Pap. „	—	„ —
Belgische	56½	„ —	Pools. in Fl.	28¼	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,80 a	9,90
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 »	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,85 »	11,95
» Pistolen	» 9,65 »	9,75
Stukken van 20 Francs	» 9,50 »	9,60

Baren Goud en Specien a *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11¼ a 11¾ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,35 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,35 »	2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75 »	1,77
Zilver 1000 a 980	*f* —,— à	—,—
» 900 » 700	» 104,50 »	105,—

De Coupons, vervallen 1°. Julij 1853, van Certifikaten 2½ pc. Nationale Schuld, worden betaald als volgt:

Van wege het administratie-kantoor Ketwich en Voombergh, c. s., bij de Associatie-Cassa.

Saportas, c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.

Van Harpen, c. s., idem.

Brondgeest en Zoon, c. s., bij de Associatie-Cassa.

Wed. H. F. Tjeenk, c. s., idem.

Schermbeek en Roelofsz, idem.

J. Kappelhoff Dz., bij Brondgeest en Zoon c.s.

Koning en van der Goes, ten hunnen kantore.

L. Huisinga, bij Le Normant en van Ouwenaller.

[illegible] van Leuvenigh Willink, c. s., ten hunnen kantore.

[illegible] Westerkappel en J. Broese Az, te Haarlem, ten kantore [illegible] A. Liwijn te Haarlem en bij de Associatie-Cassa.

Administratie-kantoor te Leyden, aldaar en bij Leembruggen, Guepin en [illegible].

Administratie-kantoor te Delft, aldaar en bij E. en H. van Cranenburgh.

Administratie-kantoor te Medemblik, aldaar en bij Gebr. Stiffry.

HANDELSBERIGTEN.

Heden zijn verkocht 57 vn. Maryland Tabak, per *Leila*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 15 Julij. Tarwe bij kleinigheden [illegible] ren verkocht: 130 ℔ b. Pools. *f* 340, 342, 343; [illegible] 129 ℔ dito *f* 384.

Rogge bij gerijven tot vorige prijzen; bij partij iets lager, verkocht: [illegible], 121 ℔ Donau *f* 206, 209, 116 ℔ o. Gedr. *f* 186 bij gerijven; 121 ℔ Pruiss. *f* 211; 115 ℔ o. Gedr. *f* 180 bij partij.

Garst wat hooger: 110 ℔ jar. Fransche *f* 180; 100 ℔ n. Vriess. Winter *f* 165.

Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Holsteinsch 65; Eider 63½ £. Op 9 vaten Olie in Sept. ek 68; Oct. en Nov. 68½; April 68½ £. *Lijnzaad* prijshoudend: 108/9 ℔ Calcutta *f* 330. *Raapolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36½; 1°. Sept. ek *f* 37¼, 7; Oct. *f* 37¼, ½; Nov. *f* 38¼, 8; Dec. *f* 38½, ¼; Mei *f* 38¾, ½. *Lijnolie* op 6/w *f* 33; Vliegend *f* 31¼, ½. *Hennepolie* op 6/w 37¾ *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 70; 75. *Lijnkoeken* per 104 st *f* 10½, 12½.

SCHIEDAM, 14 Julij. Moutwijn *f* 19; Jenever *f* 22,50; Amst. Proef *f* 23,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ROTTERDAM, 14 Julij. De afloop der heden alhier gehouden THEE VEILING is als volgt:

Aangevoerd per het schip *Whampoa.* — Liggende in entrepot.

Aanvoer 1853. — Regten *f* 20. — Gemerkt *WHAMPOA.*

CONGO.					CONGO.				
		Prijzen.	Koopen.				Prijzen.	Koopen.	
N°. Kisten.		Cents.	verk.	opg.	N°. Kisten.		Cents.	verk.	opg.
11.	230/4	111 a 113	29	—	28.	200 -	[illegible]	[illegible]	[illegible]
12.	200 -	80 „ —	25	—	29.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	18
13.	200 -	80 „ —	25	—	30.	200 -	80 „ —	5	20
14.	218 -	80 „ —	27	—	31.	208 -	80 „ —	[illegible]	[illegible]
15.	200 -	80 „ —	25	—	32.	200 -	80 „ —	25	—
16.	200 -	80 „ —	25	—	33.	270 -	80 „ —	34	—
17.	255 -	80 „ —	32	—	34.	100 -	144 „ 146	12	—
18.	200 -	80 „ —	11	14	35.	500/12	85 „ 86	31	—
19.	200 -	80 „ —	11	14		SOUCHON.			
20.	215 -	80 „ —	11	16	36.	219/4	85 à —	16	—
21.	100 -	117 „ 119	12	—	37.	400/16	80 „ 81	16	—
22.	200 -	95 „ 99	25	—		FLOWERY PECCO.			
23.	200 -	90 „ 91	25	—	38.	215/4	115 à 119	27	—
24.	200 -	86 „ —	25	—	39.	68 -	115 „ 119	10	—
25.	200 -	122 „ 123	25	—	40.	175 -	121 „ 125	22	—
26.	230 -	82 „ 83	29	—		THUNKAY.			
27.	200 -	82 „ 84	25	—	41.	231/8	90 à 91	23	—

Aanvoer 1852. — Regten *f* 20. — Liggende in entrepot.

Gemerkt BK.

HYSANTSCHIN.

		Prijzen.	Koopen.				Prijzen.	Koopen.	
N°. Kisten.		Cents.	verk.	opg.	N°. Kisten.		Cents.	verk.	opg.
44.	120/4	25 à —	6	9	46.	36/4	26 à 27	4	—
45.	31/	25 à —	4	—					

ANTWERPEN, 14 Julij. *Koffij.* Er zijn gedaan 500 b. Brazil.

Granen. Tarwe meer gezocht en waren tot de prijzen van gisteren geen verkoopers.

Potasch. Er zijn gedaan 25 v. Russ. en 25 v. Amerik.

Rijst. Wegens beschadiging zijn verkocht 900 b. Java n. Tafelrijst.

LONDEN, 13 Julij. *Ruwe Suiker.* Ferm en het weinige dat aan de markt kwam, ging grif van de hand.

BORDEAUX, [illegible] hooger en staat op 130 fr. De [illegible] oogst belooft een gewone opbrengst. De tot uitvoer geschikte wijn zou vrij gezocht zijn, indien de houders beter loslieten.

BEZIERS, 8 Julij. *Voorloop.* Deze week ging er in disponibele weinig om. Eenige stukken zijn gedaan tot 120 fr.

HAMBURG, 12 Julij. *Koffij.* Voortdurend met veel vraag tot ferme prijzen. Reëel ord. Brazil. 4⅝ a 4 7/16 sch. Er zijn gedaan 9200 b. Brazil. tot 4 5/16 a 4⅜; 1200 St. Dom. 4 9/16 a 4¾ sch. en 258,000 ℔ Portorico tot 5⅛ a 5⅞ sch.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 14 Julij. H. Koopman, Gloria, Triest. - T. Fiorette, Giannette, Livorno. - D. B. Rolk, de Jonge Boll, Bordeaux.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 11 Junij, op 9° N. Br., 21° W. L. Weltevreden, kapt. Teerling, v. Rotterdam n. Batavia.

Kapt. Cleijndert, van Liverpool in Texel binnen, rapporteert, den 11den Julij op de hoogte van Hastings gepraaid te hebben, het schip Mercurius, kapt. Regoort, van Rotterdam naar Triest, benevens eene kof, toonende Rotterdamsche N°. vlag 321.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BANJOEWANGIE, Eugenie, Bargman: 4120 b. Koffij, 2502 kann. Suiker, 688 sch. Tin, 1213 Bindrottingen, N. H. M.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 14 Julij in lading naar:

Keulen	H. Hoogeweg, de Hoop.
„	E. Coesen, Coln N°. 15.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Ludwighaven	J. G. Fenster, Mein Vergnugen.
Rijnhoogte.	KEULEN 12 Julij 13 vt. 6 dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 18 Julij, 's avonds ten vijf ure.

N° 1. Een Huis en Erve, Kloveniersburgwal, B 114.

2. De Snuifmolen *de Arend*, c. a., Weesperzijde, C 191 à 193.

3. De Boeren-Hofstede *Ligt te Vrede*, in Overdiemen, Gem. Diemen, groot b. 10.5970.

4. Zes Kampen Wei- en Hooiland, als voren, groot b. 6.2530.

5. Drie Kampen dito, in den Gemeenschaps-Polder, Gem. Diemen, groot b. 4.69.

(3–5: te zamen in slag.)

6. Een Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, M 454.

7. Een Huis en Erve, Botermarkt, Y 291.

8. Een dito, als voren, Y 292.

9. Een dito, Utrechtsche Straat, naast Perceel N° 8, Y 293.

(7–9: te zamen in slag.)

10. Een dito, Amstelstraat, Y 443.

11. Een dito, Amstelstraat, Y 576.

12. Een Huis en Erf, Rokin, A 440.

13. Een Pakhuis en Erf, *de Zon*, Achtergracht, Z 142.

14. Een dito, *December*, [illegible]

(13–14: te zamen in slag.)

15. Een Huis en Erve, Nieuwendijk, L 47.

16. Een Huis, Tuin en Erve, Egelantiersgracht, NN 85.

17. Een Pakhuis en Erf, *het Bonte Kalf*, Brouwersgracht, QQ 31.

18. Een Huis en Erve, Weesperstraat, W 56.

19. Een Huis, Achterhuis en Erve, Goudsbloemstraat, QQ 393 en 394.

20. Twee Huizen, Achterhuis en Erve, Laurierstraat, [illegible] en 156.

21. Een Huis, Tuin en Erve, Egelantierstraat, NN 178.

22. De helft in een Huis en Erve, tweede Egelantiersdwarsstraat, NN 446.

23. Een Huis en Erve, Amstelstraat, P 60.

24. Een dito, Konijnenstraat, FF 517.

25. Een dito, Hasselaarssteeg, L 203.

26. Een dito, Prinsengracht, AA 594.

27. Een dito, Groote Wittenburgerstraat, T 343.

28. Een dito, Tuinstraat, in den Metselaarsgang, OO 180.

ADVERTENTIEN.

K. Willer's Kruiden-Olie heeft een bijzonder weldadigen invloed op het Haar en op de Huid, die zij beide lenig houdt en voor uitdroogen bewaart. Zij is een extract van zekere Alpenkruiden die den groei van het haar zeer bevorderen en het krachtig, glanzend en golvend maken. Niet alleen voor diegenen, die geen Haar meer hebben, maar ook voor hen, die vreezen het te zullen verliezen (gemeenlijk begint het dan eerst [illegible] te worden) kan deze Kruiden-Olie met [illegible] eerste plaats onder al de Pomaden en Haarolien die bekend zijn. Zij kost *f* 1,50 de Flacon in het VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts.

Kleine Brochures, die eene nadere beschrijving, eene verzameling van Attesten en eene gebruiksaanwijzing bevatten, worden gratis afgegeven.

Om de echte van de verschillende nagemaakte soorten te beter te onderscheiden, heeft de Heer K. Willer eene waarschuwing op een Rosa bandje om zijn Flesches geplakt.

(3067) Er biedt [illegible] de gelegenheid aan, voor eene [illegible] Godsdienst, om grondig onderrigt te ontvangen [illegible] WOLLEN-NAAIJEN, enz., met kost en inwoning, waarvoor zoude moeten worden betaald, per jaar *f* 200. Inclinerende, gelieve zich te adresseren, met *franco* briefjes, onder Lett. P. bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel bij de Beulingsluis.

(3069) Heden is bij den Boekhandelaar en Boekdrukker H. LAGERWEIJ te Dordrecht van de pers verschenen en alom verkrijgbaar gesteld:

Aan mijne R. Katholijke Broeders.

Prijs 15 Cents.

(2973) Bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen en alom à [illegible] verkrijgbaar gesteld:

DE TWEEDE DRUK VAN HET

BEZADIGD WOORD

AAN MIJNE

WELGEZINDE PROTESTANTSCHE LANDGENOOTEN,

TER GELEGENHEID DER

R. K. KERKREGELING,

door C. BROERE,

R. K. Priester en Hoogleeraar aan het Seminarie te Warmond.

De hoogst aanzienlijke oplage van den Eersten Druk was in VIJF DAGEN tijds uitverkocht.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.